

Mál nr. 217/2025

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila: (V1) og (V2)

Tegund vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs og ábyrgðartryggingarliður húseigendatryggingar.

Heiti vátryggingartaka: (X1) og (X2)

Skaðabótaábyrgð. Verslun/þjónusta.

Gögn.

1. Málskot móttakið 12. júní 2025, ásamt fylgiskjölum.
2. Athugasemdir V1, dags. 4. júlí 2025, ásamt fylgiskjölum.
3. Athugasemdir V2, dags. 15. júlí 2025, ásamt fylgiskjölum
4. Viðbótarathugasemdir M, dags. 11. ágúst 2025, ásamt fylgiskjali.
5. Viðbótarathugasemdir V2, dags. 22. ágúst 2025.

Málsatvik.

Í máskoti er málsatvikum lýst þannig að 19. ágúst 2023 hafi M verið gestkomandi á veitingastað X1. Þegar M hafi ætlað að yfirgefa staðinn og verið að ganga niður tröppur við innganginn hafi hún stigið í brotið þrep með þeim afleiðingum að hún hafi fallið fram fyrir sig, lent á höfðinu, og slasast. Er á því byggt að gögn málsins sýni að engin lýsing hafi verið við innganginn (tröppurnar). X1 var með ábyrgðartryggingu fyrir atvinnurekstur hjá V1 og X2 var með húseigendatryggingu – ábyrgðartryggingalið, hjá V2. Í málskotinu kemur fram að óskað hafi verið eftir afstöðu V1 og V2 til skaðabótaábyrgðar X1 og X2 gagnvart M í janúar 2024. Hafi bæði V1 og V2 hafnað því að skaðabótaábyrgð væri til staðar.

M byggir á því að X1 og X2 beri skaðabótaábyrgð á slysi hennar. Er þar m.a. vísað til þess að umræddur stigi (tröppur) hafi á slysdegi verið vanbúinn og hættulegur auk þess sem engin lýsing hafi verið við hann. Er einnig á það bent að á þeim stað þar sem M hafi fallið hafi ekkert handrið verið til staðar. Þá hafi vátryggingartakar hvorki takmarkað aðgang gesta að stiganum né varað þá við þeirri hættu sem var til staðar þrátt fyrir að þeir hafi vitað af henni. Þessu til viðbótar er vísað í grein 6.4.6 í byggingarreglugerð nr. 112/2012, Hrd. 15. nóvember 2007 í máli nr. 184/2007, 16. gr. reglugerðar um veitingastaði, gististaði og skemmtanahald, 3. og 39. gr. reglna um húsnæði vinnustaða nr. 581/1995 og 14. gr. reglugerðar nr. 941/2002 um hollustuhætti, málatilbúnaði M til frekari stuðnings. Auk þess er í málskoti vísað í nokkra dóma því til stuðnings að ríkar skyldur hvíli á eigendum og umráðamönnum fasteigna að gera ráðstafir sem sanngjarnar megji teljast til að tryggja öryggi þeirra sem eiga leið um þær. Telur M að framangreint eigi að leiða til þess að nefndin komist að þeirri niðurstöðu að X1 og X2 beri skaðabótaábyrgð á tjóni M.

Í athugasemdum V1, dags. 4. júlí 2025, er bótaskyldu X1 hafnað. Er m.a. á það bent að gögnum málsins beri ekki saman um það hvort M hafi verið að ganga upp eða niður tröppurnar er slysið varð. Aðeins komi fram í lögregluskýrslu að M hafi fallið niður tröppur fyrir utan veitingastaðinn. Önnur gögn varpi ekki frekara ljósi á þetta. Þá er því mótmælt að brotið hafi verið upp úr stigaprepi eins og M heldur fram. V1 telur því að M hafi ekki tekist að sýna fram á að slysið megji rekja til saknæms vanbúnaðar eða ófullnægjandi aðstæðna sem X1 verði látinn bera skaðabótaábyrgð á. Vill V1 meina að gögn málsins bendi fremur til þess að um óhappatilvik hafi verið að ræða og/eða gáleysi M. Í athugasemdunum er síðan að finna ítarleg rök gegn þeim fullyrðingum M að stigin (tröppurnar) hafi verið stórhættulegur. Þá bendir V1 á að af gögnum málsins megji sjá að M hafi verið töluvert ölvuð er slysið varð. Að lokum bendir V1 á að sönnunarbyrðin í málinu hvíli á M. Telur V1 að M hafi ekki tekist að sanna að rekja megji slysið til vanbúnaðar á stiganum né annars þess sem leitt gæti til skaðabótaábyrgðar X1.

Í athugasemdum V2, dags. 15. júlí 2025, er skaðabótaábyrgð X2 hafnað. Bendir V2 m.a. á að frásagnir vitna og fyrirliggjandi gögn bendi til þess að slysið hafi orðið er M var á leið niður tröppurnar, en ekki sé ljóst hvort það hafi gerst vegna troðnings eða þess að M hafi misst jafnvægið. V2 telur því að það sé ósannað hvers vegna M féll. Þá telur V2 einnig ósannað að tröppurnar hafi verið vanbúnar og jafnvel þó sú hafi verið raunin sé ósannað að það hafi leitt til slyssins. Bendir V2 á að það sé M að sanna að

slysið verði rakið til saknæmrar háttsemi sem bakað geti X2 skaðabótaábyrgð, nokkuð sem M hafi ekki tekist að sanna. Gerir V2 síðan ítarlega grein fyrir rökum sínum og mótrökum við málatilbúnað M.

Í viðbótarathugasemdom M, dags. 11. ágúst 2025, er m.a. bent á að slys M sé ekki fyrsta slysið í umræddum tröppum. Vísar M í tiltekinn héraðsdóm því til stuðnings. Þá er á það bent að þegar blóðsýni M var tekið hafi hún þegar fengið umfangsmikla lyfjagjöf og orðið fyrir verulegum blóðmissi. Því megi með réttu efast um að áfengismælingin gefi rétta mynd af ástandi M er slysið varð. Þá er því mótmælt að troðningur hafi verið í tröppunum í umrætt sinn og jafnvel þó svo hafi verið hafi það verið á ábyrgð veitingastaðarins að gæta að því að gestum sé ekki hættan búin, sér í lagi þar sem áfengi er selt.

Í viðbótarathugasemdom V2, dags. 22. ágúst 2025, er m.a. bent á að það sem fram kemur í þeim héraðsdómi sem vísað er til í viðbótarathugasemdom M, styðji málatilbúnað X2 enda eigi sömu sjónarmið við í báðum málunum. Í umræddum héraðsdómi var ekki fallist á skaðabótakröfu tjónþola.

Álit.

Til þess að hægt sé að fallast á skaðabótakröfuna í þessu máli þarf M að sýna fram á að tjónatvik megi rekja til skaðabótaskyldra athafna, eða athafnaleysis, annað hvort X1 eða X2 eða þeirra beggja. Úrskurðarnefndin telur að M hafi hvorki tekist að sýna fram á það með fullnægjandi hætti hvernig slysið nákvæmlega atvikaðist né að töppurnar hafi verið vanbúnar. Því verður ekki fallist á að tjón M verði rakið til saknæmrar háttsemi sem vátryggðir geti borið skaðabótaábyrgð á. Þvert á móti telur nefndin að gögn málsins bendi til þess að um óhappatilvik hafi verið að ræða eða að slysið verði fyrst og fremst rakið til háttsemi M sjálfrar. Í því sambandi bendir nefndin á að gögn málsins benda til þess að M hafi verið talsvert ölvuð þegar hún slasaðist.

Niðurstaða.

M á hvorki rétt á skaðabótum úr ábyrgðartryggingu atvinnureksturs X1 hjá V1, né ábyrgðartryggingalið húseigendatryggingu X2 hjá V2.

Reykjavík, 9. september 2025.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir